

До питання діяльності кредитних спілок під час кризи

Малова А.Р., Луцький національний технічний університет, м. Луцьк

Сучасний стан економіки України характеризується спадом промислового виробництва, нестабільністю курсу національної валюти, зменшенням робочих місць, зниженням рівня життя населення. Головною причиною такої ситуації є світова економічна криза.

На сьогоднішній день для більшості українців кредитні спілки залишилися чи не єдиним джерелом здобуття позикових коштів. Перевага даних фінансових установ у тому, що вони не здійснюють операцій, які стали причиною кризових явищ в світі, а саме:

- операції з цінними паперами;
- операції з іноземною валютою;
- операції на фондовому ринку;
- операції пов'язані з фінансуванням житлового будівництва.

В Україні працюють і певні ризиковані для громадян союзи так звані фінансові піраміди на кшталт “Еліта-центру” чи кредитної спілки “Всеукраїнський кредит” або King Capital, які працюють поза законом. Нині ще існують проблемні кредитні союзи, що можуть завдавати фінансової шкоди громадянам. Із 800 наявних спілок сумнівних фінансових установ – близько десяти. Але кредитні союзи залишаються єдиним фінансовим інститутом, який продовжує кредитувати населення.

Більшість кредитних спілок невеликі за розмірами. Вони часто створюються у невеликих містечках та селах, де банків ще не дуже багато, та виникають при великих підприємствах. Вони обмежені у значних коштах. Максимальна сума кредиту – це 10 відсотків від активів кредитного союзу в одні руки. А також не видають іпотечних кредитів, кредитів на автомобілі і спеціалізуються в основному на споживчому кредитуванні фізичних осіб. Тому відсотки за кредитами є нижчими ніж у банку, а на сьогодні, у зв'язку з фінансовою кризою, на ринку споживчого кредитування у них не залишилось конкурентів. Але одночасно паніка серед населення не дає можливості для залучення коштів. В зв'язку з цим кредитні спілки будуть консолідуватись, щоб спільно побороти негативні явища фінансової кризи. Згодом можна буде говорити і про об'єднання коштів для захисту вкладів. Криза сприятиме тому, що спілки входитимуть до програми об'єднання коштів і гарантування вкладів

За наявності державної підтримки, кредитні союзи могли б надати кредити набагато більшій кількості населення, а також фермерам для яких настали важкі часи і тим самим підвищити якість сільськогосподарської продукції. За рахунок цього відбулося б зростання експорту і збільшилися надходження до бюджету.

Кредитні спілки мають достатній запас розвитку, але для цього треба вирішити комплекс взаємопов'язаних питань, які включають, зокрема:

- створення сприятливого податкового середовища для некомерційних фінансових установ;

- фінансова підтримка держави;
- чітке визначення статусу неприбутковості на законодавчому рівні;
- підтримка та розвиток супутніх видів бізнесу, що зменшують ризики кредитування;
- прискорення процесу прийняття та виконання судових рішень, створення у ході судової реформи механізмів, що сприяють спрощенню цього процесу для невеликих позовних сум;
- створення ліберальної та заохочувальної системи моніторингу дрібних підприємницьких структур, що сприяла б їх зростанню та оздоровленню.